

I. DISPOSICIONS GENERALS**CAP DE L'ESTAT****11070** *Llei Orgànica 14/2015, de 14 d'octubre, del Codi Penal Militar.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui veguen i entenguen aquesta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei orgànica següent i jo la sancione:

PREÀMBUL**I**

L'aprovació del Codi Penal Militar per la Llei Orgànica 13/1985, de 9 de desembre, no va constituir una mera reforma de les lleis penals militars sinó l'adequació d'aquestes a la Constitució Espanyola, desplegant l'article 117.5 en proclamar els principis de legalitat, culpabilitat, igualtat i retroactivitat de la llei penal més favorable; i va iniciar la codificació separada de les lleis orgàniques relatives a la justícia militar que havia de culminar en la Llei Orgànica 2/1989, de 13 d'abril, Processal Militar, per a complir el propòsit inajornable de reformar el sistema judicial castrense segons els principis constitucionals.

Una de les majors novetats del Codi Penal Militar de 1985 va consistir en el fet que va deixar de ser un codi complet o integral per a convertir-se en una norma penal complementària del Codi Penal, atés el seu caràcter de llei penal especial respecte del text punitiu comú. No obstant això, no va ser possible aconseguir totalment aquest propòsit desitjable, recollit en el preàmbul, per la incertesa en aquelles dates del procés de codificació penal comú, perquè caldria esperar una dècada per a l'aprovació del Codi Penal vigent per la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre. Com a conseqüència d'aquesta indefinició, només es va poder aprovar el 1985, a pesar de la promulgació de la Llei Orgànica 14/1985, de 9 de desembre, un codi penal militar parcialment complementari de l'ordinari i d'excessiva extensió en comparació amb els models dels codis castrenses contemporanis.

Així doncs, la necessitat de promulgar un nou codi penal militar no sols es deriva del temps transcorregut des que va entrar en vigor i del mandat establert en l'apartat 3 de la disposició final 8a de la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de Drets i Deures dels Membres de les Forces Armades, sinó de la seua naturalesa de llei penal especial que ha d'acollir en l'articulat únicament els preceptes que no tenen cabuda en el text comú o que, tot i tindre'n, requereixen alguna previsió singular que en justifique la incorporació a la llei militar dins de l'àmbit estrictament castrense que presideix el seu reconeixement constitucional.

En efecte, la doctrina constitucional, interpretant l'article 117.5 de la Constitució Espanyola, estima que el seu propòsit és limitar l'àmbit de la jurisdicció militar a l'estrictament indispensable. Concepte que s'identifica, en els temps de normalitat, amb els delictes exclusivament militars, tant per la seua connexió directa amb els objectius, tasques i fins propis de les Forces Armades (indispensables per a les exigències defensives de la comunitat com a bé constitucional), com per la necessitat d'una via judicial específica per al seu coneixement i repressió eventual.

En conseqüència, la idea que ha presidit la redacció d'aquest codi penal militar és que els béns jurídics protegits per la norma penal han de ser estrictament castrenses d'acord amb els fins que constitucionalment corresponen a les Forces Armades, amb els mitjans posats a disposició seua per a complir les seues missions i amb el caràcter militar de les obligacions i deures l'incompliment dels quals es tipifica com a delicte militar.

Però hi ha més motius per a emprendre una reforma en profunditat del Codi Penal Militar. En primer lloc, el procés de modernització de l'organització militar, la

professionalització ja culminada de les Forces Armades, el nou model organitzatiu i de desplegament territorial de la força, i la participació permanent d'unitats militars espanyoles en missions internacionals fora del nostre territori, integrades en unitats multinacionals o en organitzacions supranacionals.

En segon terme, cal complir les obligacions convencionals assumides per Espanya, en particular relatives a la prevenció i càstig de les violacions del dret internacional humanitari, així com les derivades de la ratificació per la Llei Orgànica 6/2000, de 4 d'octubre, de l'Estatut de la Cort Penal Internacional.

En tercer lloc, es considera imprescindible introduir noves figures delictives que, agrupades en un títol propi, atorguen protecció penal a l'exercici dels drets fonamentals i de les llibertats públiques dels militars, per imperatiu de l'esmentada Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de Drets i Deures dels Membres de les Forces Armades. Reformes a les quals cal afegir-ne les d'ordre tècnic derivades de l'experiència en l'aplicació jurisprudencial del Codi Penal Militar de 1985 i altres d'adaptació terminològica a un llenguatge tecnicouridic més actual i d'acceptació comuna.

Per aquestes raons es justifica l'elaboració d'un codi penal militar complet, l'aprovació del qual en facilitarà l'aplicació pràctica, en vista dels nombrosos preceptes que haurien de ser modificats i la reducció notable del seu contingut, tant en la part general o de principis bàsics com en la part especial o de tipologia delictiva. Reducció que comporta la presentació d'un text punitiu castrense amb un articulat que no arriba en nombre a la meitat de l'articulat de l'aprovat el 1985, com a conseqüència lògica del principi de complementaritat de la llei penal militar respecte del Codi Penal comú, i d'acord amb els models actuals de codis o lleis penals militars dels països del nostre àmbit sociocultural i amb la relació més assídua en el camp de la defensa nacional.

II

El nou text legal es divideix en dos llibres, el primer dedicat a les disposicions generals, i el segon, a tipificar els delictes i a l'establiment de les penes. És ben apreciable la reducció de l'articulat en el llibre primer, a causa de l'aplicació supletòria del Codi Penal, ja que el castrense s'ha depurat de nombroses disposicions innecessàries per aprofundir en el principi de complementaritat esmentat de la llei penal militar.

El títol I del llibre primer regula, en primer lloc, l'àmbit d'aplicació del Codi Penal Militar, amb separació de les infraccions disciplinàries militars. L'article primer proclama la supletòria de les disposicions del Codi Penal i l'aplicació, en tot cas, del seu títol preliminar, cosa que permet ometre tota referència als principis penals ja reconeguts en el text punitiu comú.

L'aplicació d'aquest codi als membres de la Guàrdia Civil es regula de manera detallada en el mateix precepte, excloent-ne l'àmbit competencial militar per a conèixer de les accions o omissions enquadrables en els actes propis del servei exercit en l'exercici de funcions de naturalesa policial.

Interpretant l'article 7 bis del Codi Penal Militar derogat, la jurisprudència de la Sala Cinquena i Sala de Conflictes del Tribunal Suprem va considerar que s'havia d'aplicar aquest cos legal quan els membres de la Guàrdia Civil, en la seua condició de militars, porten a terme accions que afecten béns jurídics propis de l'ordre castrense radicats sobretot en la disciplina, la relació jeràrquica, la unitat i la cohesió interna, la protecció dels mitjans i recursos posats a disposició seua, o l'exercici de funcions i el compliment de deures essencials no enquadrables en els serveis policials. Així, en situacions de normalitat s'ha optat, per a determinar l'aplicació dels seus preceptes als membres de la Guàrdia Civil, pels béns jurídics que no poden quedar sense protecció penal en un cos de naturalesa militar, com els tutelats en el títol II (delictes contra la disciplina), així com els delictes contra la seguretat i defensa nacionals (títol I), els delictes relatius a l'exercici dels drets fonamentals i de les llibertats públiques (títol III) i els delictes contra els deures del servei (títol IV). En els supòsits previstos en els títols I, III i IV s'exclouen les accions o omissions que siguen enquadrables en actes propis del servei exercit en l'exercici de funcions de naturalesa policial.

Les referències que el Codi Penal Militar que es deroga feia a la locució «temps de guerra» se substitueixen per la utilització en determinats tipus penals de l'expressió «en situació de conflicte armat», de conformitat amb el concepte i terminologia emprats pels convenis de Ginebra de 12 d'agost de 1949, els seus protocols addicionals i la jurisprudència consolidada en matèria de dret internacional humanitari.

D'altra banda, es mantenen les definicions que encapçalen tradicionalment el codi castrense, com la de militar, autoritat militar, sentinella, superior, actes de servei, enemic o ordre, entre altres, actualitzades d'acord amb les exigències derivades de la legislació interna o internacional ratificada per Espanya, i amb les precisions aportades per la jurisprudència i la doctrina.

El títol II està dedicat a regular el delictes militar, concepte central d'aquest codi entorn del qual es construeix l'especialitat de la llei penal militar i el seu caràcter complementari del Codi Penal. Així, la noció de delictes militar comprén, no sols els definits específicament en la part especial (llibre segon) del codi castrense com a delictes militars, sinó també aquelles conductes que lesionen béns jurídics estrictament o essencialment militars incriminats en la legislació penal comuna, sempre que siguen qualificats per la condició militar de l'autor i, a més, per la seua especial afecció als interessos, al servei i a l'eficàcia de l'organització castrense. A aquesta concepció obeeix la consideració com a delictes militars dels delictes de traïció i delictes contra les persones i béns protegits en cas de conflicte armat, quan són comesos per un militar amb abús de les facultats i infracció dels deures establits en la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de Drets i Deures dels Membres de les Forces Armades, o en la Llei Orgànica 11/2007, de 22 d'octubre, reguladora dels drets i deures dels membres de la Guàrdia Civil. S'atribueix també la consideració de delictes militar al de rebel·lió únicament en cas de conflicte armat internacional.

En els delictes militars es reconeix com a circumstància atenuant molt qualificada la provocació o una altra actuació injusta per part del superior que haja produït en el subordinat arravatament, obcecació o un altre estat passional semblant. També es defineix la reincidència, als efectes d'aquest codi.

El títol III regula les penes, les seues classes, efectes, regles d'aplicació i compliment. És notable la simplificació del sistema de penes i l'adequació d'aquest al del Codi Penal, incloent-hi la classificació en penes greus i menys greus. Així mateix, es determina el lloc de compliment, establiment penitenciari militar, de les penes privatives de llibertat imposades a militars i les especialitats previstes per a la situació de conflicte armat. Com a novetat s'estableixen la pena de multa, que s'incorpora com a sanció alternativa per a determinats delictes culpables, la pena de localització permanent i la revocació d'ascensos.

En l'aplicació de les penes els tribunals militars seguiran les mateixes regles assenyalades en el Codi Penal i raonaran en la sentència la individualització penal.

Pel fet d'establir-se com a pena mínima privativa de llibertat la de presó de tres mesos i un dia, es faculden els tribunals per a reduir-la en un o dos graus, quan corresponga segons les regles del Codi Penal, sense que pugua ser inferior a dos mesos i un dia, a fi de diferenciar-la de la sanció màxima de seixanta dies d'arrest prevista en el règim disciplinari militar.

Es determina la substitució de la pena comuna de treballs en benefici de la comunitat, poc adequada per a complir-se en l'àmbit castrense, per la pena de localització permanent establida en el Codi Penal.

Es confereix als tribunals militars la facultat d'aplicar les formes substitutives d'execució de les penes privatives de llibertat i se'ls habilita per a aplicar les mesures de seguretat i conseqüències accessòries previstes en el Codi Penal.

Pel fet de ser aplicable de manera supletòria les normes corresponents del Codi Penal, en virtut del principi de complementarietat, desapareix en aquest codi tota referència a les normes sobre extinció de la responsabilitat penal i responsabilitat civil subsidiària de l'Estat.

III

El llibre segon, «Delictes i les seues penes», tipifica els delictes militars i estableix les penes a través de cinc títols on es recullen els il·lícits penals específicament castrenses

amb una tipificació precisa, respectuosa amb el principi de legalitat i taxativitat, degudament depurada i actualitzada. En alguns delictes, per a evitar problemes d'alternativitat i repeticions enutjoses, s'inclou una simple remissió a la descripció típica prevista en el Codi Penal, de conformitat amb el principi de complementarietat que presideix aquest codi.

El títol I, dividit en huit capítols, castiga els delictes contra la seguretat i defensa nacionals.

El capítol I tipifica amb caràcter independent determinades conductes constitutives del delictes de traïció militar, per no estar previstes en el delictes de traïció del Codi Penal, i les castiga, per la seua gravetat, amb la màxima pena privativa de llibertat establida en aquest codi. En el capítol II se sanciona l'espionatge militar com a delictes militar específic.

En el capítol III, la revelació de secrets i informacions relatius a la seguretat i defensa nacionals es remet a les conductes així tipificades en el Codi Penal, per a agreujar la pena en situació de conflicte armat o estat de setge. La mateixa tècnica de remissió al Codi Penal i idèntiques conseqüències punitives s'utilitzen en el capítol IV en relació amb els delictes d'atemptats contra els mitjans o recursos de la seguretat i defensa nacionals. En aquest capítol, entre altres, es castiga la violació de dependència o establiment militar.

El capítol V tipifica com a delictes militar l'incompliment de bans militars en situació de conflicte armat o estat de setge i el capítol VI, amb l'epígraf de disposicions comunes, incrimina determinades conductes relatives als delictes de traïció i espionatge, potència aliada (que defineix) i actes preparatoris (conspiració, proposició i provocació).

En el capítol VII s'agrupen els delictes contra sentinella, autoritat militar, força armada (que defineix) i policia militar, i se'n recullen les especialitats en cas de conflicte armat, estat de setge o en el curs d'una operació internacional coercitiva o de pau.

Els ultratges a Espanya (la seua bandera, himne o algun dels seus símbols o emblemes), a la Constitució o al rei i les injúries a l'organització militar s'incriminen en el capítol VIII quan el subjecte actiu tinga la condició militar.

El nucli més característic de les infraccions penals militars està constituït pels delictes contra la disciplina, que s'agrupen en el títol II.

La ruptura col·lectiva de la disciplina militar es castiga com a delictes de sedició militar en el capítol I, on s'incriminen conductes de diferent gravetat i els actes preparatoris. Està previst que les conductes menys greus es puguen sancionar en via disciplinària militar.

El capítol II tipifica amb l'epígraf d'insubordinació l'insult al superior i la desobediència. En l'insult a superior, a més dels clàssics maltractaments d'obra, s'ha afegit la incriminació dels atemptats contra la llibertat o indemnitat sexuals.

En el delictes de desobediència, descrit en termes ben consolidats per la doctrina jurisprudencial, es preveu l'exempció de responsabilitat criminal, de forma semblant a la prevista en el Codi Penal i en l'Estatut de la Cort Penal Internacional, per desobeir ordres que comporten l'execució d'actes que manifestament constitueixen delictes, en particular contra la Constitució, o una infracció manifesta, clara i terminant d'un precepte de llei o del dret internacional dels conflictes armats. Als efectes d'aquest delictes s'incorpora una definició de superior concordant amb l'establida en la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de Drets i Deures dels Membres de les Forces Armades.

El capítol III incrimina l'abús d'autoritat de manera que castiga, entre altres conductes, el maltractament d'obra, el tracte degradant, inhumà o humiliant, els actes d'agressió o abusos sexuals, els actes d'assetjament, tant sexual i per raó de sexe com professional, les amenaces, coaccions, injúries i calúmnies, així com els atemptats a la intimitat, dignitat personal i en el treball i els actes discriminatoris.

Una de les novetats més rellevants d'aquest codi és la incorporació del títol III, que castiga els delictes relatius a l'exercici dels drets fonamentals i de les llibertats públiques pels militars, de manera que atorga una protecció penal adequada a aquests drets i llibertats alhora que compleix el mandat expressat en l'apartat 3 de la disposició final huitena de la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de Drets i Deures dels Membres de les Forces Armades.

El més extens dels títols del Codi Penal Militar (títol IV) agrupa en huit capítols els delictes contra els deures del servei. El seu capítol I incrimina la covardia qualificada per

un element subjectiu de l'injust: el temor al risc personal que viole un deure castrense exigible a qui posseïska la condició militar.

La deslleialtat integra el contingut del capítol II, en el qual es castiga la informació militar falsa i es preveuen en aquesta els efectes atenuants de la retractació.

El capítol III castiga els delictes contra els deures de presència i de prestació del servei. Se sanciona, en primer lloc, l'abandó de destinació o residència, alhora que es cuida la coordinació deguda amb els terminis establits en el règim disciplinari militar.

El clàssic delictes de deserció es caracteritza per la concurrència de l'ànim de sotraure's permanentment al compliment de les obligacions militars que qualifica l'absència o la no-presentació en la unitat, destinació o lloc de residència.

Conductes particularment incriminades en aquest capítol són els trencaments especials del deure de presència, com ara l'absència enfront de l'enemic, rebels o sediciosos o en circumstàncies crítiques, quedar-se en terra a l'eixida del vaixell o aeronau, així com la inutilització voluntària i simulació per a eximir-se del servei. El capítol es tanca amb una disposició comuna que sanciona els actes preparatoris.

El capítol IV castiga els delictes contra els deures del comandament, i així sanciona, en primer lloc, la infracció dels seus deures en diverses situacions de conflicte armat o estat de setge. També es regula de manera especial la responsabilitat del comandament i es castiga la tolerància d'ell davant d'abusos d'autoritat, extralimitacions i delictes militars comesos pels seus subordinats. Completen aquest capítol la tipificació de les extralimitacions en l'exercici del comandament i l'exposició de la unitat a riscos innecessaris.

Els trencaments del servei integren el contingut del capítol V, i s'incrimina, en primer lloc, l'abandó d'un servei d'armes o de qualsevol altre servei en determinades circumstàncies. Es regulen, en segon lloc, els delictes contra els deures de sentinella com l'abandó de lloc, l'incompliment de les seues obligacions amb greu dany al servei o l'incompliment de les comeses de vigilància dels espais aeris. Finalment, se sanciona l'embraguesa o la drogoaddicció en acte de servei d'armes o mentre s'exerceix el comandament.

El capítol VI castiga l'omissió del deure de socors comesa pels militars, des de les conductes més reprovables per tractar-se de situacions de perill en cas de conflicte armat o estat de setge fins a la incriminació del fet de deixar de socórrer el company en perill greu. També se sanciona per remissió al Codi Penal l'omissió de socors comesa pel militar en una missió de col·laboració amb les administracions públiques.

Un dels capítols que incorpora majors novetats a aquest codi és el relatiu als delictes contra l'eficàcia en el servei (capítol VII). Comprén des de conductes imprudents fins a violacions dels deures militars que incideixen directament en el bé jurídic protegit: l'eficàcia en el desenvolupament de les comeses estrictament castrenses. Així es castiguen, en primer lloc, determinats danys previstos en el Codi Penal perpetrats per un militar i altres conductes lesives comeses per imprudència greu. S'inclouen en la tipificació d'aquests danys els ocasionats per naufragi, abordatge, varada, aterratge indegut o col·lisió amb una altra aeronau per a incriminar aquells delictes nàutics més característics que figuraven en el desaparegut títol VII del Codi Penal Militar de 1985, relatiu als delictes contra els deures del servei relacionats amb la navegació.

En segon lloc, se sanciona l'incompliment dolós d'una consigna general, la inobservança imprudent d'una ordre rebuda i una sèrie de conductes concretes que podrien ser definides com a accions de risc o incompliment dolós de deures militars fonamentals, i que ocasionarien un dany greu per al servei.

La innovació més demandada per la realitat criminològica i amb abundants exemples en la legislació comparada és la incriminació del tràfic il·legal de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques amb remissió als tipus del Codi Penal, quan aquests fets són comesos per un militar en instal·lacions militars, vaixells, aeronaus, campaments o durant exercicis. Circumstàncies que afecten indubtablement l'eficàcia en la prestació del servei i comporten un risc evident per als qui utilitzen armes i mitjans el maneig dels quals requereix un deure d'atenció especial, per tant, el càstig d'aquest delictes ha de ser incorporat a l'àmbit estrictament castrense.

Un altre dels delictes destacats que tipifica aquest capítol consisteix en la imprudència en acte de servei d'armes amb resultat de mort o lesions constitutives de delictes, amb la remissió perquè siga castigada a les penes previstes en el Codi Penal per a l'homicidi o lesions imprudents.

Finalment, el capítol VIII incrimina l'ús indegut d'uniforme o distintius militars que es qualifica com a delictes contra altres deures del servei.

A més es castiga específicament el militar que deixe de promoure la persecució de delictes o no els denuncie.

El títol V i últim de la segona part d'aquest codi es refereix als delictes contra el patrimoni en l'àmbit militar. Junt amb infraccions clàssiques, com la sol·licitud d'un crèdit per a atenció suposada, s'incriminen amb remissió als tipus previstos en el Codi Penal els delictes de furt, robatori, apropiació indeguts i danys comesos per un militar en relació amb l'equip reglamentari, materials o efectes.

Es completa la tipificació de la prevalença d'un militar per a procurar-se interessos en un contracte que afecte l'Administració militar amb la remissió al delictes previst en l'article 441 del Codi Penal per a completar el càstig d'aquestes conductes reprovables.

Així mateix, se sanciona penalment l'incompliment de contracte en cas de conflicte armat o estat de setge, quan siguen afectats els interessos de la defensa nacional. El títol finalitza amb la incriminació específica de la receptació, que remet, perquè siga castigada, a les penes i mesures previstes en el Codi Penal.

IV

S'incorporen a aquest codi dos disposicions addicionals, així com les oportunes disposicions transitòries i derogatòria.

La disposició final primera modifica nombrosos i importants preceptes de la Llei Orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de la Competència i Organització de la Jurisdicció Militar, en particular regulant la intervenció del Consell General del Poder Judicial en els nomenaments dels membres dels òrgans judicials militars. La disposició final segona modifica diversos preceptes de la Llei Orgànica 2/1989, de 13 d'abril, Processal Militar.

Les disposicions finals tercera i quarta porten a terme les adaptacions necessàries de l'articulat de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la Carrera Militar, i de la Llei 29/2014, de 28 de novembre, de Règim de Personal del Cos de la Guàrdia Civil, en relació amb els efectes de la pena de suspensió militar de feina.

La disposició final cinquena modifica i addiciona una nova falta greu a la Llei Orgànica 8/2014, de 4 de desembre, de Règim Disciplinari de les Forces Armades.

V

En la tramitació d'aquesta llei orgànica, com a avantprojecte, va ser objecte d'informe per part de les associacions professionals de les Forces Armades i de la Guàrdia Civil, el Consell General del Poder Judicial, el Consell Fiscal, el Consell de Personal de les Forces Armades, el Consell de la Guàrdia Civil i el Consell d'Estat.

LLIBRE PRIMER

Disposicions generals

TÍTOL I

Àmbit d'aplicació del Codi Penal Militar i definicions

Article 1.

1. El Codi Penal Militar serà aplicable a les infraccions que constituïsquen delictes militars. Les infraccions disciplinàries comeses pels membres de les Forces Armades i de la Guàrdia Civil es regiran per la seua legislació específica.

2. Les disposicions del Codi Penal seran aplicables als delictes militars com a supletòries en allò que no preveu expressament aquest codi. En tot cas, serà aplicable el títol preliminar del Codi Penal.

3. Quan a una acció o omisió constitutiva d'un delicte militar corresponga en el Codi Penal una pena més greu, la jurisdicció militar aplicarà el codi esmentat.

4. Aquest codi s'aplicarà als membres del cos de la Guàrdia Civil i als alumnes pertanyents a l'ensenyament de formació d'aquest cos en els supòsits següents:

- a) En temps de conflicte armat.
- b) Durant la vigència de l'estat de setge.
- c) En el compliment de les missions de caràcter militar que se'ls encomanen.
- d) Mentre es troben integrats en unitats de les Forces Armades.

5. Fora dels supòsits previstos en l'apartat anterior, el Codi Penal Militar s'aplicarà als membres de la Guàrdia Civil i als alumnes pertanyents a l'ensenyament de formació d'aquest cos quan es tracte d'accions o omissions constitutives de delicte militar previstes en el títol II del llibre segon d'aquest codi.

També s'aplicarà a les mateixes persones per la comissió dels delictes tipificats en els títols I, III i IV del llibre segon, excloent-ne en aquests supòsits aquelles accions o omissions enquadrables en actes propis del servei exercit en l'exercici de funcions de naturalesa policial.

6. Sense perjudici del que estableixen els tractats internacionals, els preceptes d'aquest codi són aplicables a tots els fets que s'hi preveuen, amb independència del lloc de comissió.

Article 2.

Són militars, als efectes d'aquest codi, els qui en el moment de la comissió del delicte posseïsquen la condició esmentada, de conformitat amb les lleis relatives a l'adquisició i pèrdua d'aquesta i, concretament, amb les excepcions que expressament es determinen en la seua legislació específica:

1r. Els qui mantinguen una relació de serveis professionals amb les Forces Armades o amb la Guàrdia Civil, mentre no passen a alguna situació administrativa en què tinguen en suspens la seua condició militar.

2n. Els reservistes quan es troben activats en les Forces Armades.

3r. Els alumnes dels centres docents militars de formació i els aspirants a la condició de reservistes voluntaris en el seu període de formació militar.

4t. Els alumnes pertanyents a l'ensenyament de formació de la Guàrdia Civil.

5é. Els qui passen a tindre qualsevol assimilació o consideració militar, de conformitat amb la Llei orgànica reguladora dels estats d'alarma, excepció o setge i normes de desplegament.

6é. En les situacions de conflicte armat o estat de setge, els capitans, comandants i membres de la tripulació dels vaixells o aeronaus no militars que formen part d'un comboi, sota escorta o direcció militar, així com els pràctics a bord de vaixells de guerra i vaixells de la Guàrdia Civil.

7é. Els presoners de guerra, respecte dels quals Espanya siga potència detentora.

Article 3.

Als efectes d'aquest codi, són autoritats militars:

1r. El rei, el president del Govern, el ministre de Defensa i els que els substitueixen en l'exercici de les atribucions constitucionals o legals inherents a les seues prerrogatives o funcions.

2n. El cap d'Estat Major de la Defensa, el sotssecretari de Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire i el director general de la Guàrdia Civil.

3r. Els oficials generals amb comandament, prefectura o direcció sobre força, unitat, centre o organisme o que, per raó del càrrec o funció, tinguen atribuïda jurisdicció en un lloc o territori determinat.

4t. Els militars que, en les situacions de conflicte armat o estat de setge, exercisquen la condició de cap d'unitat que opere separatament, en l'espai que abaste l'acció militar.

5é. Els auditors presidents i vocals dels tribunals militars, els fiscals juridicomilitars i els jutges togats militars.

6é. Mentre romanguen fora del territori nacional, els comandants de vaixells de guerra o d'aeronaus militars i els oficials destacats per a algun servei als llocs, aigües o espais on hagen de prestar-lo, quan no hi haja autoritat militar en aquests i pel que fa a la missió militar encomanada.

7é. Els caps d'unitats que prenguen part en operacions a l'exterior, amb la implicació o no de l'ús de la força, durant la participació de la unitat en aquestes operacions, mentre romanguen fora del territori nacional.

Article 4.

1. És sentinella, als efectes d'aquest codi, el militar que, en acte de servei d'armes i complint una consigna, guarda un lloc confiat a la seua responsabilitat, portant a la vista l'arma de foc que li corresponga per la seua comesa.

2. Tenen a més aquesta consideració els militars que siguen:

- a) Components de les guàrdies de seguretat en l'exercici de la seua comesa;
- b) Operadors de les xarxes militars de transmissions, comunicacions o informàtiques durant l'exercici de les seues comeses;
- c) Operadors de sistemes electrònics de vigilància i control dels espais confiats als centres o estacions en què serveixen o observadors visuals dels espais mateixos, durant l'exercici de les seues comeses.

Article 5.

1. Als efectes d'aquest codi i sense perjudici del que disposa l'apartat 4 de l'article 44, és superior el militar que, respecte d'un altre, exercisca un treball jeràrquicament més elevat, o exercisca autoritat, comandament o jurisdicció d'acord amb el càrrec o funció que exercisca com a titular o per successió reglamentària.

2. Es consideraran superiors, respecte dels presoners de guerra de què Espanya siga potència detentora, els militars espanyols, siga quin siga el seu treball, encarregats de vigilar-los o custodiar-los i en l'exercici d'aquestes comeses.

Article 6.

1. Són actes de servei, als efectes d'aquest codi, tots els que tinguen relació amb les funcions que corresponguen a cada militar en el compliment de les seues comeses específiques.

2. Als efectes d'aquest codi, són actes de servei d'armes tots els que requereixen per a executar-los l'ús, el maneig o la utilització d'armes, siga quina siga la seua naturalesa, d'acord amb les disposicions generals aplicables o amb les ordres particulars degudament cursades respecte d'això, així com els actes preparatoris d'aquests, ja siguen individuals o col·lectius, des que s'inicien amb la crida a prestar-los fins a acabar-los totalment, i tots els actes anteriors o posteriors al servei d'armes mateix que es relacionen amb aquest o n'afecten l'execució.

Així mateix, tindran aquesta consideració els actes relacionats de maera directa amb la navegació de vaixells de guerra o de la Guàrdia Civil, o el vol d'aeronaus militars. També la tindran els serveis de transmissions, comunicacions o informàtics, detecció i anàlisi de

l'espai radioelèctric o cibernètic, imatges o dades i qualssevol altres serveis de vigilància i control dels espais en què es desenvolupen les operacions militars.

Article 7.

1. Als efectes d'aquest codi, s'entén per enemic:

1r. Els membres de les forces armades d'una part que es trobe en situació de conflicte armat amb Espanya;

2n. Tota força, formació o banda que execute una operació armada, a les ordres, per compte o amb l'ajuda d'aquesta part enemiga;

3r. Les forces, formacions o bandes, integrants de grups armats no estatals, que operen en un espai on Espanya desenvolupe o participe en una operació internacional coercitiva o de pau, de conformitat amb l'ordenament internacional;

4t. Els grups armats organitzats a què es refereix l'apartat 4 de l'article 1 del Protocol I de 8 de juny de 1977, addicional als convenis de Ginebra de 12 d'agost de 1949, que es troben en situació de conflicte armat amb Espanya.

2. Les forces terrestres, navals o aèries estan enfront de l'enemic o enfront de rebels o sediciosos, als efectes d'aquest codi, quan es troben en una situació tal que puguen dirigir actes d'hostilitat contra algun d'ells, entrar immediatament en combat o ser susceptibles dels seus atacs, així com quan, estant desplegades a la zona d'operacions, siguen alertades per a prendre part en una operació bèl·lica o per a la utilització de la força armada pròpia en un conflicte armat o en una operació internacional coercitiva o de pau.

3. Als efectes d'aquest codi, són circumstàncies crítiques les situacions de perill imminent per a la integritat de les persones o el compliment de la missió encomanada, així com les que suposen un risc greu i immediat per a la unitat, vaixell de guerra o de la Guàrdia Civil, o aeronau militar on el responsable preste els seus serveis.

Article 8.

És ordre tot mandat relatiu al servei que un superior militar dóna a un subordinat, en forma adequada i dins de les atribucions que li corresponen, perquè duga a terme o ometa una actuació concreta.

TÍTOL II

Del delictes militar

Article 9.

1. Són delictes militars les accions o omissions doloses o imprudents previstes en el llibre segon d'aquest codi.

2. Així mateix, són delictes militars qualssevol altres accions o omissions comeses per un militar i tipificades en el Codi Penal com ara:

a) Delictes de traïció i delictes contra les persones i béns protegits en cas de conflicte armat, incloent-hi les disposicions comunes, sempre que es perpetren amb abús de facultats o infracció dels deures establits en la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de Drets i Deures dels Membres de les Forces Armades, o en la Llei Orgànica 11/2007, de 22 d'octubre, reguladora dels drets i deures dels membres de la Guàrdia Civil.

b) Delicte de rebel·lió, en cas de conflicte armat internacional.

3. El límit màxim de les penes establides en el Codi Penal per als delictes previstos en l'apartat segon d'aquest article s'incrementarà en un cinqué, excepte quan la condició d'autoritat o funcional del subjecte actiu de la infracció penal ja haja sigut tinguda en compte per la llei en descriure o sancionar el delicte.

Article 10.

1. En els delictes militars es considerarà circumstància atenuant molt qualificada la d'haver precedit per part del superior provocació immediata o qualsevol altra actuació injusta que haja produït en el subjecte arravatament, obcecació o un altre estat passional d'entitat semblant.

2. Als efectes d'aquest codi, s'entén que hi ha reincidència quan, en delinquir, el culpable haja sigut condemnat executòriament per un delicte comprés en el títol mateix d'aquest codi o en algun dels previstos en l'apartat 2 de l'article 9 d'aquest codi, sempre que siguen de la mateixa naturalesa.

No es computaran els antecedents penals cancel·lats o que haurien de ser-ho.

TÍTOL III

De les penes

CAPÍTOL I

De les penes i les seues classes

Article 11.

Les penes principals que es poden imposar pels delictes compresos en el llibre II d'aquest codi, sense perjudici de les que corresponguen per l'aplicació del Codi Penal en els casos així expressats, són:

1r. Greus:

- Presó superior a tres anys.
- Pèrdua de feina.
- Inhabilitació absoluta per a comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

2n. Menys greus:

- Presó de tres mesos i un dia a tres anys.
- Presó de dos mesos i un dia a tres mesos.
- Suspensió militar de feina, de tres mesos i un dia a tres anys.
- Multa de dos a sis mesos.
- La pena de localització permanent de dos mesos i un dia a sis mesos.

Són penes accessòries la pèrdua de feina, la suspensió militar de feina i la revocació d'ascensos.

Article 12.

1. La pena de presó tindrà una duració mínima de dos mesos i un dia i màxima de vint-i-cinc anys, llevat del que excepcionalment resulte per l'aplicació del Codi Penal.

2. Les penes de privació de llibertat imposades a militars es compliran en l'establiment penitenciari militar designat pel Ministeri de Defensa, llevat que es tracte de pena privativa de llibertat imposada per delicte comú que comporte la baixa en les Forces Armades o en la Guàrdia Civil, cas en què s'extingirà en un establiment penitenciari ordinari, amb separació de la resta dels penats.

3. La pena de localització permanent es complirà, d'acord amb el que preveu el Codi Penal, al domicili del reu o, si és el cas, a l'establiment penitenciari designat pel Ministeri de Defensa.

4. En situació de conflicte armat, les penes privatives de llibertat imposades a militars podran ser complides a la unitat de la seua destinació i en comeses que el comandament militar designe, d'acord amb les exigències de la campanya i de la disciplina, prèvia comunicació i aprovació de l'òrgan judicial actuant.

Article 13.

La pena d'inhabilitació absoluta per a comandament de vaixell de guerra o aeronau militar privarà el penat, amb caràcter permanent, del comandament d'aquests.

La pena de multa es determinarà i aplicarà pel sistema establert en el Codi Penal.

Article 14.

Per al compliment de la condemna serà abonable el temps de privació de llibertat o de drets acordats cautelarment o preventivament, en els termes que preveu el Codi Penal.

Es farà extensiu l'abonament al temps de detenció i d'arrest disciplinari, i també al romàs en la situació de suspensió de funcions, si s'han patit pels mateixos fets i es tracta del mateix bé jurídic protegit.

CAPÍTOL II

De les penes accessòries

Article 15.

A més de les penes accessòries previstes en el Codi Penal, per als militars la pena de presó que excedisca tres anys comportarà l'accessòria de pèrdua de feina, i la de presó de menor duració, l'accessòria de suspensió militar de feina.

En el cas de militars condemnats a una pena de presó que excedisca sis mesos per delictes dolós, el tribunal podrà imposar la pena accessòria de revocació dels ascensos al treball o treballs que haja aconseguit el condemnat des de la comissió dels fets qualificats de delictius en la sentència fins a la data de la fermesa, motivant-ho expressament en la sentència d'acord amb els criteris d'individualització penal que preveu l'article 19 d'aquest codi.

CAPÍTOL III

Efectes de les penes

Article 16.

Tota pena de presó imposada a qualsevol militar produirà l'efecte que el seu temps de duració no serà abonable per al servei.

Article 17.

1. La pena de pèrdua de feina, que és de caràcter permanent, produeix la baixa del penat en les Forces Armades o en la Guàrdia Civil, amb privació de tots els drets que hi haja adquirit, llevat dels passius que puguen correspondre-li.

2. Per als alumnes dels centres docents militars de formació aquesta pena produirà, a més, la baixa al centre docent, amb la pèrdua de la condició d'alumne.

Article 18.

La pena de suspensió militar de feina privarà de totes les funcions pròpies d'aquesta, durant el temps de la condemna. També produirà l'efecte de quedar immobilitzat en la seua feina en el lloc que ocupe, i no serà abonable per al servei. Una vegada haja conclòs la suspensió, finalitzarà la immobilització en la feina i la pèrdua de lloc serà definitiva.

CAPÍTOL IV

Aplicació de les penes

Article 19.

1. Els tribunals militars imposaran la pena prevista per als delictes militars seguint les regles per a l'aplicació de les penes establides en el Codi Penal.

2. No obstant això, tractant-se de delictes dolosos i quan no concórreguen atenuants ni agreujants, aplicaran la pena establida per la llei en l'extensió que estimen adequada, tenint en compte les circumstàncies personals del culpable, la seua graduació, funció militar, la naturalesa dels mòbils que el van impulsar, la gravetat i transcendència del fet en si i en la seua relació amb el servei o el lloc on s'haja perpetrat.

3. La individualització penal que s'efectue haurà de ser raonada en la sentència.

Article 20.

Els tribunals militars no quedaran limitats per les quanties mínimes assenyalades en la llei a cada classe de pena, sinó que podran reduir-la en un o dos graus, en la forma que resulte d'aplicar la regla corresponent del Codi Penal, sense que, en cap cas, es puga imposar una pena de presó inferior a dos mesos i un dia.

La pena inferior en un grau a la de pèrdua de feina, imposada com a principal, serà la de suspensió militar de feina.

Article 21.

Quan la pena establida en el Codi Penal per als delictes militars previstos en aquest codi siga la de treballs en benefici de la comunitat, s'aplicarà als militars la pena de localització permanent de dos mesos i un dia a tres mesos.

CAPÍTOL V

De la suspensió de l'execució de les penes privatives de llibertat, les formes substitutives d'execució de les penes i de la llibertat condicional

Article 22.

1. Els tribunals militars podran aplicar les formes substitutives d'execució de les penes privatives de llibertat previstes en el Codi Penal, incloent-hi la suspensió de l'execució de les penes privatives de llibertat.

2. Per a l'adopció de les mesures esmentades els tribunals militars s'ajustaran al que disposa el Codi Penal.

3. La llibertat condicional s'aplicarà d'acord amb el que estableix el Codi Penal.

CAPÍTOL VI

De les mesures de seguretat i conseqüències accessòries

Article 23.

Els tribunals militars aplicaran, si és el cas, les mesures de seguretat i les conseqüències accessòries previstes en el Codi Penal.

LLIBRE SEGON

Delictes i penes

TÍTOL I

Delictes contra la seguretat i defensa nacionals

CAPÍTOL I

Traïció militar

Article 24.

Amb independència del que preveu el Codi Penal per al delicte de traïció, serà castigat, amb la pena de presó de quinze a vint-i-cinc anys, el militar que, amb el propòsit d'afavorir l'enemic:

- 1r. Exercisca coacció sobre qui exerceix el comandament d'una força, vaixell o aeronau, per a capitular, rendir-se, demorar el combat o iniciar la retirada.
- 2n. Es fugue de les seues files amb l'ànim d'incorporar-se a l'enemic.
- 3r. Propale o difonga notícies desmoralitzadores o realitze qualssevol altres actes derrotistes.
- 4t. Execute actes de sabotatge, dificulte les operacions bèl·liques o de qualsevol altra manera efectiva cause crebant als mitjans o recursos afectes a la defensa militar.

CAPÍTOL II

Espionatge militar

Article 25.

L'estranger que, en situació de conflicte armat, es procure, difonga, falsege o inutilitze informació classificada com a reservada o secreta o d'interés militar susceptible de perjudicar la seguretat o la defensa nacionals, o dels mitjans tècnics o sistemes emprats per les Forces Armades o la Guàrdia Civil o les indústries d'interés militar, o la revele a una potència estrangera, associació o organisme internacional, serà castigat, com a espia, a la pena de deu a vint anys de presó.

El militar espanyol que cometa aquest delicte serà considerat autor d'un delicte de traïció militar i castigat amb la pena prevista en l'article anterior.

CAPÍTOL III

Revelació de secrets i informacions relatives a la seguretat i defensa nacionals

Article 26.

El militar que cometa qualsevol dels delictes previstos en els articles 277 o 598 a 603 del Codi Penal serà castigat amb la pena que aquest estableix incrementada en un cinqué del seu límit màxim. En situació de conflicte armat o estat de setge s'imposarà la pena superior en un o dos graus.

CAPÍTOL IV

Atemptats contra els mitjans o recursos de la seguretat o defensa nacionals

Article 27.

El militar que, amb el propòsit d'atemptar contra els mitjans o recursos de la seguretat o defensa nacionals, cometa algun dels delictes que preveuen els articles 264 a 266 o 346

del Codi Penal serà castigat amb la pena prevista per als delictes esmentats incrementada en un cinqué del seu límit màxim. La mateixa pena s'imposarà a qui cometa el delicte tipificat en l'article 346 del Codi Penal, en situació de conflicte armat o estat de setge, quan no tinga la condició militar.

Article 28.

El militar que denuncie falsament l'existència, en llocs afectes a les Forces Armades o a la Guàrdia Civil, d'aparells explosius o altres de similars o entorpisca intencionadament el transport, aprovisionament, transmissions o qualsevol classe de missió militar, serà castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó.

S'imposarà la pena superior en grau a qui, en situació de conflicte armat o estat de setge, cometa aquest delicte.

Article 29.

Qui penetre o romanga en un centre, dependència o establiment militar contra la voluntat expressa o tàcita del seu cap, o vulnere les mesures de seguretat establides per a la protecció d'aquells, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a quatre anys de presó.

CAPÍTOL V

Incompliment de bans militars en situació de conflicte armat o estat de setge

Article 30.

Qui es negue a complir o no complisca les prescripcions contingudes en els bans que dicten les autoritats militars en situació de conflicte armat o estat de setge, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis anys de presó.

CAPÍTOL VI

Disposicions comunes als capítols anteriors

Article 31.

1. El militar que, estant assabentat que es tracta de cometre algun dels delictes de traïció o espionatge, no utilitze els mitjans al seu abast per a evitar-ho serà castigat amb la pena de cinc a quinze anys de presó. Si no ho denuncia als seus superiors s'imposarà la pena en la seua meitat inferior.

2. Quedaran exempts de pena els qui intervinguen en un delicte de traïció o espionatge si ho denuncien a temps d'evitar que es consume.

Article 32.

1. Les penes establides per als delictes previstos en els capítols I al V d'aquest títol o les penes inferiors en grau s'imposaran quan també es cometen contra una potència aliada.

2. Als efectes d'aquest codi s'entendrà que potència aliada és tot estat o organització internacional amb què Espanya es trobe unida per un tractat o aliança militar o de defensa, així com qualsevol altre estat o organització internacional que prenga part en un conflicte armat contra un enemic comú, coopere en una operació armada o participe en una operació internacional coercitiva o de pau d'acord amb l'ordenament internacional, en què prenga part Espanya.

Article 33.

La conspiració, la proposició i la provocació per a cometre els delictes previstos en els capítols I al V d'aquest títol seran castigades amb la pena inferior en grau a les respectivament assenyalades.

CAPÍTOL VII

Delictes contra sentinella, autoritat militar, força armada o policia militar

Article 34.

Qui desobeïsca o es resistisca a ordres de sentinella serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. Si el maltracta d'obra serà castigat amb la pena de quatre mesos a tres anys de presó, sense perjudici de la pena que puga correspondre pels resultats lesius produïts de conformitat amb el Codi Penal.

S'imposaran les penes superiors en grau a les assenyalades respectivament en el paràgraf anterior quan concórrega alguna de les circumstàncies següents:

1. Si el fet es verifica amb armes o un altre mitjà perillós.
2. Si l'acció s'executa en situació de conflicte armat, estat de setge o en el curs d'una operació internacional coercitiva o de pau.

Article 35.

1. El militar que cometa algun dels delictes previstos en els articles 550 a 556 del Codi Penal, contra una autoritat militar, força armada o policia militar, en les seues funcions d'agents de l'autoritat, serà castigat amb les penes que s'hi preveuen, el límit màxim de les quals s'incrementarà en un cinqué, excepte quan la condició d'autoritat o funcional del subjecte actiu de la infracció penal ja haja sigut tinguda en compte per la llei en descriure o sancionar el delicte. Tot això sense perjudici de l'aplicació de l'article 21 d'aquest codi.

2. El qui, en situació de conflicte armat, estat de setge o en el curs d'una operació internacional coercitiva o de pau, cometa aquests delictes serà castigat amb les penes superiors en grau a les assenyalades respectivament en el Codi Penal.

3. Als efectes d'aquest codi, s'entendrà que són força armada els militars que, vestint uniforme, presten un servei reglamentàriament ordenat que legalment estiga encomanat a les Forces Armades i, en el cas de la Guàrdia Civil, que no siga enquadrable en l'exercici de funcions de naturalesa policial i, en tot cas, en situació de conflicte armat, en estat de setge o quan es troben integrats en unitats de les Forces Armades.

CAPÍTOL VIII

Ultratges a Espanya i injúries a l'organització militar

Article 36.

El militar que ofenga o ultratge Espanya, la seua bandera, himne o algun dels seus símbols o emblemes, la Constitució o el rei, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó. Quan el delicte siga comés amb publicitat, davant d'una concurrència de persones o en situació de conflicte armat o estat de setge, s'imposarà la pena incrementada en un cinqué del seu límit màxim. En tot cas, es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina.

El militar que ofenga o ultratge les insígnies o emblemes militars serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó.

Article 37.

El militar que injurie les Forces Armades, Guàrdia Civil, institucions o cossos determinats d'aquests serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó. S'imposarà la pena incrementada en un cinqué del seu límit màxim quan el delicte siga comés amb publicitat, davant d'una concurrència de persones o en situació de conflicte armat o estat de setge.

TÍTOL II

Delictes contra la disciplina

CAPÍTOL I

Sedició militar

Article 38.

Els militars que, per mitjà de concert exprés o tàcit, en nombre de quatre o més o que, sense arribar a aquest nombre, constituïsquen almenys la meitat d'una força, dotació o tripulació, es neguen a obeir o no complisquen les ordres legítimes rebudes, incomplisquen els altres deures del servei o amenacen, ofenguen o ultratgen un superior, seran castigats amb la pena de dos a quinze anys de presó quan es tracte dels qui hagen induït, sostingut o dirigit la sedició, del capítol que es pose al capdavant o, en tot cas, si es tracta de suboficials o militars de categoria superior, i amb la pena d'un a deu anys de presó quan es tracte dels mers executors. S'imposarà, a més, la pena de pèrdua de feina.

S'imposaran les penes assenyalades en el paràgraf anterior, incrementades en un cinqué del seu límit màxim, quan concórrega alguna de les circumstàncies següents:

1r. Que els fets hagen tingut lloc enfront de l'enemic, rebels o sediciosos, o en circumstàncies crítiques.

2n. Que s'hagen esgrimit armes.

3r. Que s'haja maltractat d'obra un superior, sense perjudici de les penes que puguen correspondre pels resultats lesius produïts de conformitat amb el Codi Penal.

Article 39.

Els militars que, en nombre de quatre o més, facen reclamacions o peticions col·lectives en tumult o portant armes, seran castigats amb la pena d'un a sis anys de presó, quan es tracte dels qui hagen induït, sostingut o dirigit la sedició, del capítol que es pose al capdavant o, en tot cas, dels suboficials o militars de categoria superior que intervinguen, i amb la pena de sis mesos a quatre anys de presó quan es tracte dels mers executors. Es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina.

Les altres reclamacions o peticions col·lectives, així com les reunions clandestines per a ocupar-se d'assumptes del servei, si posen en greu risc el manteniment de la disciplina, seran castigades amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó; i podran, en qualsevol altre cas, sancionar-se en via disciplinària militar.

Article 40.

1. Si els sediciosos deposen la seua actitud a la primera intimació o abans d'aquesta seran castigats amb la pena inferior en grau a la corresponent al delicte comés.

2. La provocació, la conspiració i la proposició per a l'execució dels delictes previstos en aquest capítol es castigaran amb la pena inferior en un o dos graus a la que els correspondria.

Article 41.

El militar que no adopte les mesures necessàries o no empre els mitjans racionals al seu abast per a contindre la sedició en les forces que estan sota el seu comandament serà castigat amb la pena de presó de sis mesos a sis anys, i es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina. Si, tot i estar assabentat que es tracta de cometre aquest delicte, no ho denuncia als seus superiors, s'imposarà la pena de presó en la seua meitat inferior.

CAPÍTOL II

Insubordinació

Secció 1a. Insult a superior

Article 42.

1. El militar que maltracte d'obra un superior o atempte contra la seua llibertat o indemnitat sexuals, serà castigat amb la pena de sis mesos a cinc anys de presó, i es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina i sense perjudici de la pena que corresponga pels resultats lesius produïts o les agressions i altres atemptats contra la llibertat o indemnitat sexuals efectivament comeses, de conformitat amb el Codi Penal.

2. S'imposarà la pena de deu a vint anys de presó, sempre que el fet es produïska:

1r. En situació de conflicte armat o estat de setge, i s'execute en acte de servei o en ocasió d'aquest.

2n. Enfront de l'enemic, rebels o sediciosos, o en circumstàncies crítiques.

3. Les penes assenyalades s'imposaran en la seua meitat inferior al militar que pose la mà en una arma o execute actes o demostracions amb tendència a maltractar d'obra un superior.

Article 43.

El militar que, sense incórrer en els delictes previstos en l'article anterior, coaccione, amenace, calumnie o injurie greument un superior, en la seua presència o davant d'una concurrència de persones, per escrit o amb publicitat, serà castigat amb la pena de sis mesos a tres anys de presó. Quan no concórreguen aquestes circumstàncies, s'imposarà la pena en la seua meitat inferior.

Secció 2a. Desobediència

Article 44.

1. El militar que es negue a obeir o no complisca les ordres legítimes dels seus superiors relatives al servei serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. Si es tracta d'ordres relatives al servei d'armes, s'imposarà la pena de sis mesos a sis anys de presó.

2. Quan la desobediència tinga lloc en una situació de conflicte armat, estat de setge, enfront de l'enemic, rebels o sediciosos, o en circumstàncies crítiques, s'imposarà la pena de cinc a quinze anys de presó.

3. No obstant això, en cap cas estaran sotmesos a responsabilitat criminal els militars per desobeir una ordre que comporte l'execució d'actes que manifestament constituïsquen un delicte, en particular contra la Constitució, o una infracció manifesta, clara i terminant d'una norma amb rang de llei o del dret internacional dels conflictes armats.

4. Als efectes d'aquest article, s'entendrà per superior el qui ho siga en l'estructura orgànica o operativa, o el qui exercisca autoritat, comandament o jurisdicció en virtut del càrrec o funció que exercisca com a titular o per successió reglamentària.

CAPÍTOL III

Abús d'autoritat

Article 45.

El superior que, abusant de les seues facultats de comandament o de la seua posició en el servei, irroque un perjudici greu a un subordinat, l'obligue a prestacions alienes a l'interés del servei o li impedisca arbitràriament l'exercici d'algun dret serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó.

Article 46.

El superior que maltracte d'obra un subordinat serà castigat amb la pena de sis mesos a cinc anys de presó, sense perjudici de la pena que corresponga pels resultats lesius produïts de conformitat amb el Codi Penal.

Article 47.

El superior que tracte un subordinat de manera degradant, inhumana o humiliant, o faça actes d'agressió o abús sexuals, serà castigat amb la pena de sis mesos a cinc anys de presó, i es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina, sense perjudici de les que corresponguen pels resultats lesius produïts o les agressions i altres atemptats contra la llibertat o indemnitat sexuals efectivament comesos, de conformitat amb el Codi Penal.

Article 48.

El superior que, respecte d'un subordinat, porte a terme actes d'assetjament, tant sexual i per raó de sexe com professional, l'amence, coaccione, injurie o calumnie, atempte de manera greu contra la seua intimitat, dignitat personal o en el treball, o realitze actes que suposen una discriminació greu per raó de naixement, origen racial o ètnic, sexe, orientació sexual, religió, conviccions, opinió, discapacitat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, serà castigat amb la pena de sis mesos a quatre anys de presó, i es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina.

TÍTOL III

Delictes relatius a l'exercici dels drets fonamentals i de les llibertats públiques pels militars

Article 49.

El militar que, sense incórrer en els delictes d'insult a un superior o abús d'autoritat, públicament, en llocs afectes a les Forces Armades o a la Guàrdia Civil o en acte de servei, maltracte d'obra un altre militar, el tracte de manera degradant, inhumana o humiliant, o efectue actes d'agressió o d'abús sexuals, serà castigat amb la pena de sis mesos a tres anys de presó, sense perjudici de les penes que li puguen correspondre pels resultats lesius produïts o les agressions i altres atemptats contra la llibertat o indemnitat sexuals efectivament comesos, de conformitat amb el Codi Penal.

Article 50.

El militar que, sense incórrer en els delictes d'insult a superior o abús d'autoritat, públicament, en llocs afectes a les Forces Armades o a la Guàrdia Civil o en acte de servei, impedisca o limite arbitràriament a un altre militar l'exercici dels drets fonamentals o llibertats públiques, realitze actes d'assetjament, tant sexual i per raó de sexe com professional, l'amence o coaccione, l'injurie greument o el calumnie, atempte de manera greu contra la seua intimitat, dignitat personal o en el treball, porte a terme actes que

suposen una discriminació greu per raó de naixement, origen racial o ètnic, sexe, orientació sexual, religió, conviccions, opinió, discapacitat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, serà castigat amb la pena de sis mesos a dos anys de presó.

TÍTOL IV

Delictes contra els deures del servei

CAPÍTOL I

Covardia

Article 51.

1. El militar que per temor d'un risc personal refuse romandre o situar-se en el seu lloc, l'abandone, incomplisca la missió encomanada o realitze actes susceptibles d'infondre pànic o produir un greu desordre entre la pròpia força, serà castigat:

1r. Amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, quan tinga lloc enfront de l'enemic, rebels o sediciosos.

2n. Amb la pena de cinc a quinze anys de presó, quan tinga lloc en una situació de conflicte armat o estat de setge, fora de les situacions expressades en l'apartat anterior, o en circumstàncies crítiques.

2. Si l'autor del delicte exerceix comandament, s'imposaran les penes assenyalades en la seua meitat superior.

Article 52.

El militar que, en situació de conflicte armat, estat de setge o circumstàncies crítiques i per temor d'un risc personal, per a excusar-se del seu lloc o missió, simule malaltia o lesió, se la produïska o utilitze qualsevol engany amb el mateix fi, serà castigat amb la pena de tres anys i un dia a deu anys de presó.

Article 53.

1. El militar que, per temor d'un risc personal, lliure, rendisca o abandone a l'enemic, rebels o sediciosos un establiment o instal·lació militar, lloc, vaixell, aeronau, força o altres recursos humans o materials que estiguen sota el seu comandament, sense haver esgotat tots els mitjans de defensa que exigisquen els seus deures i obligacions militars o les ordres rebudes, serà castigat amb la pena de deu a vint anys de presó.

2. El militar que en la capitulació establisca per a ell condicions més avantatjoses serà castigat amb la pena de tres a deu anys de presó, i amb la pena de presó de sis mesos a sis anys si aquestes condicions s'estipulen en favor d'un altre o altres sense raó suficient, i es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina.

Article 54.

Fora dels casos anteriors, el militar que, per temor d'un risc personal, viole un deure militar establert en la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, o en la Llei Orgànica 11/2007, de 22 d'octubre, la naturalesa del qual exigisca afrontar el perill i superar la por, serà castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó. En situació de conflicte armat o estat de setge s'imposarà la pena de presó d'un a sis anys. En ambdós casos es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina.

CAPÍTOL II

Deslleialtat

Article 55.

El militar que sobre assumptes del servei done, sabent-ho, informació falsa o expedisca un certificat en sentit diferent del que li conste serà castigat amb la pena de sis mesos a quatre anys de presó. En situació de conflicte armat o estat de setge, s'imposarà la pena de presó de tres a deu anys. En tot cas es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina.

En tots els supòsits previstos en aquest article, s'imposarà la pena inferior en grau quan el culpable es retracte i manifeste la veritat a temps que produísca efectes.

CAPÍTOL III

Delictes contra els deures de presència i de prestació del servei

Secció 1a. Abandó de destinació o residència

Article 56.

1. El militar que, incomplint la normativa vigent, s'absente de la seua unitat, destinació o lloc de residència per més de tres dies o no s'hi presente, tot i poder fer-ho, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

2. En situació de conflicte armat o estat de setge, l'absència del militar o la seua falta d'incorporació per temps superior a vint-i-quatre hores serà castigada amb la pena de presó de tres a sis anys.

3. Per al còmput dels terminis esmentats, es comptarà des del moment en què es produísca l'absència o falta d'incorporació fins aquell en què tinga lloc la presentació.

Secció 2a. Deserció

Article 57.

El militar que, amb ànim de sotraure's permanentment al compliment de les seues obligacions, s'absente de la seua unitat, destinació o lloc de residència, o no s'hi presente, tot i poder fer-ho, quan tinga l'obligació d'incorporar-s'hi, serà castigat, com a desertor, amb la pena d'un a quatre anys de presó, i es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina. En situació de conflicte armat o estat de setge, serà castigat amb la pena de cinc a quinze anys de presó.

Secció 3a. Trencaments especials del deure de presència

Article 58.

1. El militar que s'absente o no es presente havent de fer-ho, de manera que incomplisca la normativa vigent, enfront de l'enemic, rebels o sediciosos, siga quina siga la duració de l'absència, serà castigat amb la pena de quatre a deu anys de presó. Si el fet té lloc en circumstàncies crítiques, s'imposarà la pena de sis mesos a tres anys de presó.

2. El militar que es quede en terra, de manera que incomplisca la normativa vigent, a l'eixida del vaixell o aeronau de la dotació o de la tripulació dels qual forme part serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó. Si el fet té lloc en situació de conflicte armat o estat de setge, s'imposarà la pena de presó de sis mesos a sis anys de presó.

Secció 4a. Inutilització voluntària i simulació per a eximir-se del servei

Article 59.

El militar que, per a eximir-se del servei o del compliment dels seus deures o obtenir el cessament o un canvi en la relació de servei, s'inutilitze o consenta que una altra persona l'inutilitze per mutilació, malaltia o qualsevol altre mitjà, simule malaltia o lesió, o empre qualsevol altre engany, serà castigat amb la pena de quatre mesos a tres anys de presó. S'imposarà la pena de presó de tres a deu anys quan el fet tinga lloc en situació de conflicte armat, estat de setge o en circumstàncies crítiques.

En les mateixes penes incorrerà qui, a propòsit, inutilitze o facilite la simulació a un militar, amb el mateix fi a què es refereix el paràgraf anterior, i s'imposarà la pena en la seua meitat superior si l'autor és personal sanitari, sense perjudici de les penes que corresponguen pels resultats lesius produïts, de conformitat amb el Codi Penal.

Secció 5a. Disposició comuna

Article 60.

La provocació, la conspiració i la proposició per a l'execució dels delictes previstos en aquest capítol es castigaran amb la pena inferior en un o dos graus als que els correspondria.

No obstant això, en situació de conflicte armat o estat de setge, la provocació, la conspiració i la proposició, així com la complicitat, es podran castigar amb les penes previstes per als autors dels delictes respectius.

CAPÍTOL IV

Delictes contra els deures del comandament*Secció 1a. Incompliment de deures inherents al comandament*

Article 61.

1. El militar amb comandament de força o unitat, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar, que desistisca del comandament per abandó o lliurament indegut, serà castigat:

1r. Amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, quan tinga lloc enfront de l'enemic, rebels o sediciosos.

2n. Amb la pena de deu a vint anys de presó, quan tinga lloc en situació de conflicte armat o estat de setge, fora de les situacions expressades en l'apartat anterior, o en circumstàncies crítiques.

3r. Amb la pena d'un a sis anys de presó, en les altres circumstàncies.

2. Es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina o, si és el cas, la d'inhabilitació absoluta per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

Article 62.

Serà castigat amb la pena de tres anys i un dia a deu anys de presó el militar amb comandament de força o unitat, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que, en situació de conflicte armat:

1r. Deixe de complir una missió de combat, s'abstinga de combatre o perseguir l'enemic, tot i haver de fer-ho, o no empre, en el curs de les operacions bèl·liques, tots els mitjans que exigisca el compliment dels seus deures i obligacions o les ordres rebudes.

2n. Perda la plaça, establiment, instal·lació militar, vaixell, aeronau, lloc o força a les seues ordres, siga sorprés per l'enemic o ocasione greu dany al servei, per no haver pres les mesures preventives d'acord amb els seus deures i obligacions militars o les ordres rebudes, o no inutilitze material de guerra, documentació o recursos importants per a la defensa nacional quan hi haja perill que caiguen en poder de l'enemic.

Article 63.

1. El militar amb comandament de força o unitat, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que deixe d'emprendre la missió encomanada o no complisca els seus deures i obligacions o les ordres rebudes relatives a la missió, serà castigat amb la pena de dos a huit anys de presó, quan tinga lloc en situació de conflicte armat o estat de setge, i amb la pena de presó d'un a sis anys en els altres casos. Es podrà imposar, a més, la pena d'inhabilitació absoluta per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

2. Aquests mateixos fets, comesos per imprudència greu, seran castigats amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. En situació de conflicte armat o estat de setge, s'imposarà la pena de presó de sis mesos a quatre anys.

Article 64.

El militar amb comandament de força o unitat, comandant de vaixell de guerra o aeronau militar que no mantinga la disciplina deguda en les forces sota el seu comandament, tolere als seus subordinats qualsevol abús d'autoritat o extralimitacions de les seues facultats o no procedisca amb la diligència necessària per a impedir un delictes militar serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a quatre anys de presó, i es podrà imposar, a més, la pena de pèrdua de feina o, si és el cas, la d'inhabilitació absoluta per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

Secció 2a. Extralimitacions en l'exercici del comandament

Article 65.

1. El militar que en l'exercici del comandament s'excedisca arbitràriament en les seues facultats o, prevalent-se de la seua feina, càrrec o destinació, cometa qualsevol altre abús greu serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. Si utilitza o ordena exercir contra qualsevol persona violències innecessàries o ordena, permet o fa un ús il·lícit de les armes, serà castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó. Tot això sense perjudici, si és el cas, de la pena que corresponga pels resultats lesius produïts, de conformitat amb el Codi Penal.

2. S'imposarà la pena de tres mesos i un dia a un any de presó al militar que de manera indeguda i maliciosa assumisca o retinga un comandament o destinació.

Article 66.

El militar que expose la unitat, vaixell o aeronau que estan sota el seu comandament a riscos innecessaris per a complir la seua missió serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó o, si és el cas, la pena d'inhabilitació absoluta per al comandament de vaixell de guerra o d'aeronau militar. Si la transcendència no és greu, se sancionará per via disciplinària militar.

CAPÍTOL V

Trencament de servei

Secció 1a. Abandó de servei

Article 67.

1. El militar que abandone un servei d'armes serà castigat:

1r. Amb la pena de deu a vint anys de presó, quan tinga lloc enfront de l'enemic, rebels o sediciosos.

2n. Amb la pena de cinc a quinze anys de presó, quan tinga lloc en situació de conflicte armat o estat de setge, fora de les situacions expressades en l'apartat anterior, o en circumstàncies crítiques.

3r. En els altres casos, amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó.

2. L'abandó de qualsevol altre servei, quan tinga lloc en situació de conflicte armat o estat de setge, enfront de l'enemic, rebels o sediciosos o en circumstàncies crítiques, serà castigat amb la pena de sis mesos a sis anys de presó.

3. El militar que no es presente a complir els serveis mencionats en els números anteriors, o incomplisca les seues obligacions de manera que ocasione un dany greu al servei, serà castigat amb les penes que s'hi preveuen, en la seua meitat inferior.

Secció 2a. Delictes contra els deures del sentinella

Article 68.

1. El sentinella que abandone el seu lloc serà castigat:

1r. Amb la pena de deu a vint-i-cinc anys de presó, quan tinga lloc enfront de l'enemic, rebels o sediciosos.

2n. Amb la pena de deu a vint anys de presó, quan tinga lloc en situació de conflicte armat o estat de setge, fora de les situacions expressades en l'apartat anterior, o en circumstàncies crítiques.

3r. En els altres casos, amb la pena de sis mesos a sis anys de presó.

2. El sentinella que incomplisca les seues obligacions, de manera que ocasione un dany greu al servei, serà castigat amb les penes assenyalades en l'apartat anterior en la seua meitat inferior.

Article 69.

El militar que incomplisca les seues comeses com a encarregat d'un servei de vigilància dels espais aeris, control de trànsit, conducció d'aeronau o ajudes a la navegació marítima o aèria, serà castigat amb la pena d'un a sis anys de presó. En situació de conflicte armat, estat de setge o en circumstàncies crítiques, s'imposarà la pena de presó de deu a vint anys de presó.

Secció 3a. Embriaguesa i intoxicació per drogues tòxiques en acte de servei

Article 70.

El militar que, en acte de servei d'armes, voluntàriament o imprudentment, s'embriague o consumisca drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, de manera que la seua capacitat per a prestar-lo desaparega o disminuïsca, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó.

Quan cometa aquest fet un militar que, en qualsevol acte de servei, exercisca el comandament, s'imposarà la pena de presó de sis mesos a dos anys.

CAPÍTOL VI

Delictes d'omissió del deure de socors

Article 71.

1. El militar que no socórrega, tot i poder fer-ho, una força, unitat, vaixell de guerra o de la Guàrdia Civil o aeronau militar, nacionals o aliats, que es troben en situació de perill, serà castigat:

1r. Amb la pena de cinc a quinze anys de presó, quan tinga lloc en situació de conflicte armat o estat de setge.

2n. En els altres casos, amb la pena de dos a huit anys de presó.

2. S'imposarà la pena respectivament assenyalada en el número anterior, en la seua meitat inferior, quan es tracte de qualsevol altre vaixell o aeronau que es trobe en situació de perill.

3. El militar que no socórrega, tot i poder fer-ho, una força, unitat, vaixell o aeronau enemics en perill, quan hagen oferit la seua rendició, serà castigat amb la pena de quatre mesos a quatre anys de presó.

4. Les mateixes penes s'imposaran al militar que, impedit de prestar socors, tot i poder fer-ho, no demane amb urgència auxili alié.

Article 72.

1. El militar que no socórrega, tot i poder fer-ho, el company que es trobe en situació de perill greu, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó. En situació de conflicte armat o estat de setge s'imposarà la pena de presó de sis mesos a sis anys.

2. El militar que, durant l'exercici d'una missió de col·laboració amb les administracions públiques en els supòsits de risc greu, catàstrofe, calamitat o altres necessitats públiques, cometa el delictes de l'article 195 del Codi Penal, serà castigat amb les penes que s'hi estableixen, incrementades en un cinquè del seu límit màxim, sense perjudici de l'aplicació de l'article 21 d'aquest Codi.

3. S'imposaran les mateixes penes al militar que, impedit de prestar socors, no demane amb urgència auxili alié tot i poder fer-ho.

CAPÍTOL VII

Delictes contra l'eficàcia del servei

Article 73.

El militar que, en situació de conflicte armat o estat de setge i per imprudència greu, cause en béns afectes a les Forces Armades o Guàrdia Civil els danys previstos en els articles 264 a 266 del Codi Penal, ocasione que els mitjans o recursos de la defensa o seguretat nacionals caiguen en poder de l'enemic, o perjudique greument una operació militar, serà castigat amb la pena de sis mesos a quatre anys de presó. Llevat de la situació de conflicte armat o estat de setge, s'imposarà la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys o multa de dos a sis mesos.

Quan els danys causats es cometen per mitjà de naufragi, abordatge o varada, aterratge indegut o col·lisió amb una altra aeronau, o s'ocasiona la pèrdua d'un vaixell de guerra o aeronau militar, es podrà imposar, a més, la pena d'inhabilitació absoluta per al comandament de vaixell de guerra o aeronau militar.

Article 74.

El militar que no complisca una consigna general o per imprudència deixe d'observar una ordre rebuda serà castigat, en situació de conflicte armat o estat de setge, amb la pena de presó de quatre mesos a tres anys. En els altres casos, si concorre dol o imprudència greu i es causa greu risc o dany per al servei, s'imposarà la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó o multa de dos a sis mesos.

No obstant això, en cap cas estaran sotmesos a responsabilitat criminal els militars per desobeir una ordre que comporte l'execució d'actes que manifestament constituïsquen delictes, en particular contra la Constitució, o una infracció manifesta, clara i terminant d'una norma amb rang de llei o del dret internacional dels conflictes armats.

Article 75.

Serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a dos anys de presó el militar que:

1r. Execute o no impedisca en un lloc o establiment afecte a les Forces Armades o a la Guàrdia Civil actes que puguen produir un incendi o estralls, o origine un risc greu per a la seguretat de la força, unitat, establiment, vaixell de guerra, vaixell de la Guàrdia Civil o aeronau militar.

2n. Embarque en un vaixell de guerra o aeronau militar drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.

3r. Incomplisca, amb infracció del que estableix la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de Drets i Deures dels Membres de les Forces Armades, o la Llei Orgànica 11/2007, de 22 d'octubre, reguladora dels drets i deures dels membres de la Guàrdia Civil, els seus deures militars fonamentals, o els deures tècnics essencials de la seua funció específica, de manera que ocasione un dany greu per al servei, sense perjudici de la pena que corresponga pels resultats lesius produïts de conformitat amb el Codi Penal. Quan els fets descrits en aquest apartat es cometen per imprudència greu, s'imposarà la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó o multa de dos a sis mesos.

Article 76.

El militar que cometa algun dels delictes previstos en els articles 368 a 371 del Codi Penal en instal·lacions afectes a les Forces Armades o a la Guàrdia Civil, vaixells de guerra, vaixells de la Guàrdia Civil, aeronaus militars, campaments o durant exercicis o operacions, serà castigat amb les penes que s'hi estableixen incrementades en un cinqué del seu límit màxim, llevat que el lloc de comissió o la condició d'autoritat o funcional del subjecte actiu del delictes hagen sigut tinguts en compte pel codi esmentat en descriure o sancionar el delictes. Tot això sense perjudici de l'aplicació de l'article 21 d'aquest codi.

Serán així mateix aplicables pels tribunals militars els articles 372 a 378 del Codi Penal.

Article 77.

1. El militar que, per imprudència greu i durant l'execució d'un acte de servei d'armes, cause la mort o lesions constitutives de delictes, serà castigat amb les penes privatives de llibertat respectivament assenyalades en el Codi Penal per a l'homicidi o lesions imprudents, incrementades en un cinqué, en els seus límits mínim i màxim, sense perjudici del que disposa l'article 21 d'aquest codi.

Fora de l'acte de servei d'armes, la imprudència professional amb els resultats abans previstos, es castigarà amb les mateixes penes.

2. Si la imprudència no és greu, s'imposarà la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó o multa de dos a sis mesos.

Article 78.

Serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a sis mesos de presó o multa de dos a sis mesos el militar que per imprudència greu:

1r. Extravie armes o material de guerra, procediments o documentació oficial, que tinga sota la seua custòdia per raó del seu càrrec o destinació.

2n. Done lloc a l'evasió de presoners de guerra, presos o detinguts, la conducció o custòdia dels quals tinga encomanada.

CAPÍTOL VIII

Delictes contra altres deures del servei

Article 79.

El militar que use públicament i intencionadament uniforme, divises, distintius o insígnies militars, medalles o condecoracions que no tinga dret a usar serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó.

Article 80.

El militar que, obligat a això, deixe de promoure la persecució de delictes de la competència de la jurisdicció militar o que, sabent que han sigut comesos, no ho faça saber de manera immediata als seus superiors, o no ho denuncie a una autoritat competent, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó.

TÍTOL V

Delictes contra el patrimoni en l'àmbit militar

Article 81.

1. El militar que, simulant necessitats per al servei o drets econòmics a favor del personal, sol·licite l'assignació de crèdit pressupostari per a una atenció suposada, serà castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a dos anys.

2. Si les quantitats així obtingudes s'apliquen en benefici propi, s'imposarà la pena de dos a deu anys de presó, que graduarà el tribunal atenent en especial el lucre obtingut.

Article 82.

1. El militar que cometa els delictes de furt, robatori, apropiació indeguda o danys previstos en el Codi Penal en relació amb l'equip reglamentari, materials o efectes que tinga sota la seua custòdia o responsabilitat per raó del seu càrrec o destinació, serà castigat amb les penes establides en el Codi Penal per a aquests delictes imposades en la seua meitat superior.

2. Si el militar no té l'equip, material o efectes, afectats al servei de les Forces Armades o de la Guàrdia Civil, sota la seua custòdia o responsabilitat, el límit mínim de les penes previstes en el Codi Penal s'incrementaran en un cinqué.

3. Si es tracta de material de guerra o armament, siga quin siga el valor i l'autor, fins i tot quan aquest no tinga la condició de militar, s'imposarà la pena incrementada en un cinqué del seu límit màxim.

4. Serà aplicable, si és el cas, l'article 21 d'aquest codi.

Article 83.

El militar que, prevalent-se de la seua condició, es procure interessos en qualsevol classe de contracte o operació que afecte l'Administració militar o cometa el delictes previst en l'article 441 del Codi Penal, serà castigat amb la pena de tres mesos i un dia a tres anys de presó, i es podrà imposar a més la pena de pèrdua de feina.

Article 84.

El particular o empresari que, en situació de conflicte armat o estat de setge, després d'haver contractat amb l'Administració militar, incomplisca íntegrament les obligacions concretes o les complisca en condicions defectuoses que desvirtuen o impedisquen la finalitat del contracte, quan resulten afectats els interessos de la defensa nacional, serà castigat amb la pena d'un a huit anys de presó. Així mateix, es podran imposar les conseqüències accessòries previstes en l'article 129 del Codi Penal.

Article 85.

El qui, amb ànim de lucre i sabedor de la comissió d'un delictes contra el patrimoni en l'àmbit militar en què no haja intervingut ni com a autor ni com a còmplice, ajude els responsables a aprofitar-se'n dels efectes o reba, adquireisca o oculte aquests efectes, serà castigat amb les penes i mesures previstes en cada cas pels articles 298, 303 i 304 del Codi Penal.

Disposició addicional primera.

El Govern, en el termini de dos anys a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, remetrà al Congrés dels Diputats un projecte de llei orgànica de reforma de la Llei Orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de la Competència i Organització de la Jurisdicció Militar.

Disposició addicional segona.

Les interlocutòries i sentències dictades pels òrgans judicials militars, unipersonals i col·legiats seran públiques, i seguiran el mateix sistema de publicació que la resta de resolucions judicials.

A aquest efecte, el Govern dictarà les disposicions oportunes per a garantir aquesta publicitat.

Disposició transitòria primera. *Aplicació de la llei penal més favorable.*

Els fets punibles comesos fins a l'entrada en vigor d'aquest codi seran castigats de conformitat amb el Codi Penal Militar que es deroga, llevat que les disposicions de la nova Llei Penal Militar siguen més favorables per al reu, cas en què s'aplicaran aquestes, amb l'audiència prèvia d'ell.

Per a la determinació de quina és la llei més favorable es tindrà en compte la pena que correspondria al fet enjudiciat amb l'aplicació de les normes completes d'un o altre codi, així com la possibilitat d'imposar mesures de seguretat.

Disposició transitòria segona. *Revisió d'ofici de sentències fermes.*

Seran revisades d'ofici les sentències fermes no executades totalment o parcialment que s'hagen dictat abans de la vigència d'aquest codi, en les quals, d'acord amb aquest, haja correspost l'absolució o una condemna més beneficiosa per al reu per l'aplicació taxativa dels seus preceptes i no per l'exercici de l'arbitri judicial.

Tot això sense perjudici que el jutge o tribunal que en el futur puga tindre-les en compte als efectes de reincidència haja d'examinar prèviament si el fet que s'hi ha penat ha deixat de ser delictes o pot correspondre-li una pena menor que la imposada d'acord amb aquest codi.

Disposició transitòria tercera. *Aplicació de normes més favorables en sentències que no hagen guanyat fermesa.*

En les sentències dictades d'acord amb la legislació que es deroga i que no siguen fermes per trobar-se pendents de recurs, s'aplicaran d'ofici o a instància de part els preceptes d'aquest codi, quan resulten més favorables al reu, amb l'audiència prèvia d'ell.

Disposició transitòria quarta. *Apreciació de l'agreujant de reincidència.*

Als efectes de l'apreciació de l'agreujant de reincidència, s'entendran compresos en el mateix títol del nou codi aquells delictes previstos en el cos legal que es deroga i que tinguen denominació anàloga i ataquen de la mateixa manera un bé jurídic idèntic.

Disposició derogatòria única.

Queda derogada la Llei Orgànica 13/1985, de 9 de desembre, de Codi Penal Militar, així com totes les disposicions que s'oposen al que estableix aquesta llei orgànica.

Queda derogat el paràgraf final de l'article 13 de la Llei Orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de la Competència i Organització de la Jurisdicció Militar.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei Orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de la Competència i Organització de la Jurisdicció Militar.*

Es modifica la Llei Orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de la Competència i Organització de la Jurisdicció Militar en el sentit següent:

U. Les referències que aquesta llei orgànica efectue a la locució «temps de guerra» s'entendran fetes a l'expressió «en situació de conflicte armat».

Dos. S'afeg un nou apartat 1 bis a l'article 12, amb el text següent:

«1.bis. Els previstos en els capítols I al VIII del títol XX del llibre segon del Codi Penal, comesos en relació amb els delictes i procediments militars o respecte als òrgans judicials militars i establiments penitenciaris militars.»

Tres. Queda sense contingut el paràgraf final de l'article 13.

Quatre. L'apartat 2 de l'article 23 queda redactat de la manera següent:

«2. De la instrucció i enjudiciament en única instància dels procediments per delictes i faltes no disciplinàries, que siguen de la competència de la jurisdicció militar, contra els capitans generals, generals d'exèrcit, almiralls generals i generals de l'aire, tinents generals i almiralls siga quina siga la seua situació militar, membres del Tribunal Militar Central, fiscal togat, fiscals de la Sala Militar del Tribunal Suprem i fiscal del Tribunal Militar Central.»

Cinc. L'apartat 5 de l'article 23 queda redactat de la forma següent:

«5. Dels recursos jurisdiccionals en matèria disciplinària militar que siguen procedents contra les sancions imposades o reformades pel ministre de Defensa, o imposades, confirmades o reformades per la Sala de Govern del Tribunal Militar Central.»

Sis. Els paràgrafs primer i segon de l'article 27 queden redactats de la manera següent:

«Els magistrats procedents del cos jurídic militar seran nomenats per un reial decret, ratificat pel ministre de Justícia i a proposta del Consell General del Poder Judicial, entre generals consellers togats i generals auditors amb aptitud per a l'ascens, en situació de servei actiu.»

Als efectes de la motivació de la proposta de nomenament, el Consell General del Poder Judicial sol·licitarà amb caràcter previ als aspirants que exposen els seus mèrits, així com al Ministeri de Defensa la documentació que, si és el cas, considere necessària.»

Set. Els paràgrafs primer, segon i tercer de l'article 37 queden redactats de la manera següent:

«L'auditor president del Tribunal Militar Central serà nomenat per un reial decret, a proposta del Consell General del Poder Judicial, entre generals consellers togats i generals auditors en situació de servei actiu. La presentació a reial decret la faran els ministres de Justícia i Defensa, que confirmaran el nomenament.

Els vocals togats del Tribunal Militar Central seran nomenats per un reial decret, a proposta del Consell General del Poder Judicial, una vegada oïda la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, entre generals auditors o, si no, oficials generals del cos jurídic militar en reserva, el nomenament dels quals no determinarà cap canvi en la seua situació administrativa. En cap cas hi haurà menys de dos vocals togats en situació d'activitat. La presentació a reial decret la faran els ministres de Justícia i Defensa, que ratificaran el nomenament.

Als efectes de la motivació de la proposta de nomenament, el Consell General del Poder Judicial sol·licitarà amb caràcter previ als aspirants una exposició dels seus mèrits, així com al Ministeri de Defensa la documentació que, si és el cas, considere necessària.»

Huit. El paràgraf primer de l'article 38 queda redactat de la manera següent:

«En els casos que no puga actuar l'auditor president per una causa legal, el substituirà el vocal togat de major antiguitat d'entre els que es troben en servei actiu.»

Nou. L'article 42 queda redactat de la manera següent:

«La Sala de Govern del Tribunal Militar Central estarà integrada per l'auditor president i la totalitat dels seus vocals togats en servei actiu, sense que siga possible substituir aquests últims.»

Deu. L'article 47 queda redactat de la manera següent:

«L'auditor president i els vocals togats seran nomenats per un reial decret, a proposta del Consell General del Poder Judicial, amb un informe previ motivat de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central sobre els mèrits professionals, acadèmics i científicojurídics dels aspirants que acrediten la seua formació i capacitat en les matèries pròpies de la jurisdicció militar, així com sobre totes les incidències que hagen pogut afectar-los durant la vida professional i que puguen tindre importància per a valorar la seua aptitud en l'exercici de la funció judicial.

Una vegada remés aquest informe motivat al Consell General del Poder Judicial, se seguiran posteriorment davant d'aquest últim, per a decidir les propostes de nomenament, d'acord amb la seua ponderació lliure i discrecional, les normes reglamentàries de procediment que aquest establisca, i si no s'observaran, en tot allò que siguen aplicables, les que regulen la provisió de places de nomenament discrecional en els òrgans judicials.

La presentació a reial decret la faran els ministres de Justícia i Defensa, que ratificaran el nomenament.»

Onze. El paràgraf segon de l'article 54 queda redactat de la manera següent:

«El seu nomenament s'efectuarà mitjançant una ordre del Consell General del Poder Judicial, amb un informe previ motivat de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, en els termes i pel procediment expressats en l'article 47.»

Dotze. Se suprimeix el segon paràgraf de l'article 63.

Tretze. L'article 65 queda redactat de la manera següent:

«Els membres del cos jurídic militar, per a ser nomenats magistrats de la Sala Militar del Tribunal Suprem, auditors presidents o vocals togats dels tribunals militars i jutges togats militars, s'hauran de trobar en situació militar de servei actiu, amb les excepcions previstes en aquesta llei.»

Catorze. El numeral 3 de l'article 66 queda redactat de la manera següent:

«3. Per arribar a l'edat assenyalada per a cessar en la situació de servei actiu o cessar en aquesta per passar a una altra situació per disposició legal o sol·licitud voluntària i concedida. Els vocals togats del Tribunal Militar Central nomenats en situació de reserva cessaran quan complisquen l'edat de retir.»

Quinze. L'article 71 queda redactat de la manera següent:

«Sense perjudici del que disposa l'article 63, la instrucció i el coneixement dels delictes competència de la jurisdicció militar comesos a l'estranger correspondran als jutjats togats centrals militars i al Tribunal Militar Central, així com als jutjats togats militars territorials i tribunal militar territorial, amb seu a Madrid, segons les seues atribucions respectives.»

Setze. L'article 115 queda redactat de la manera següent:

«Els caps d'unitat independent, forces destacades, aïllades o amb atribucions militars sobre un territori, tan prompte com com prenguen coneixement de la comissió d'un delicte de la competència de la jurisdicció militar, perpetrat per qui els estiga subordinat o comés al lloc o demarcació de les seues atribucions, hauran de comunicar-ho pel mitjà més ràpid possible al jutge togat militar competent i nomenar un oficial a les seues ordres, assistit de secretari, perquè incoï l'atestat corresponent. Això sense perjudici de les facultats disciplinàries que puguen exercir.»

Dèsset. El paràgraf segon de l'article 119 queda redactat de la manera següent:

«No podran ser nomenats instructors ni secretaris d'expedients disciplinaris, excepte el que disposen els articles 122 i 140 d'aquesta llei, ni d'expedients administratius, llevat que es tracte d'expedients en matèria de personal militar seguits en relació amb els que exercisquen un càrrec judicial, fiscal o secretari relator, ni exerciran funcions diferents de les atribuïdes expressament per la llei en garantia d'algun dret.»

Díhuit. El paràgraf quart de l'article 120 queda redactat de la manera següent:

«La Sala de Govern del Tribunal Militar Central serà competent per a resoldre els casos que es presenten, i en donarà compte al Consell General del Poder Judicial perquè procedisca al cessament en la destinació.»

Dènou. L'article 123 queda redactat de la manera següent:

«La imposició de les sancions disciplinàries per falta molt greu regulades en la Llei Orgànica 8/2014, de 4 de desembre, de Règim Disciplinari de les Forces Armades, als militars que exercisquen funcions judicials correspon en exclusiva a la Sala de Govern del Tribunal Militar Central. Aquesta mateixa Sala haurà de ser oïda

quan es tracte de militars que exercisquen secretaries relatòries. Quan exercisquen funcions fiscals, caldrà oir en l'expedient el fiscal togat.»

Vint. Queda sense contingut l'article 127.

Disposició final segona. *Modificació de la Llei Orgànica 2/1989, de 13 d'abril, Processal Militar.*

Es modifica la Llei Orgànica 2/1989, de 13 d'abril, Processal Militar, en el sentit següent:

U. Les referències que aquesta llei orgànica efectue a la locució «temps de guerra» s'entendran fetes a l'expressió «en situació de conflicte armat».

Dos. L'apartat 1r de l'article 398 queda redactat de la manera següent:

«1r. Els processats per delictes militars flagrants, incloent-hi els compresos en l'article 9, apartat 2, paràgrafs a) i b) del Codi Penal Militar, castigats amb la pena de presó que tinga un límit mínim igual o superior a deu anys, tenint en compte la pena que puga correspondre pel resultat lesiu de conformitat amb el Codi Penal.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la Carrera Militar.*

El paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 112 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la Carrera Militar, queda redactat de la manera següent:

«a) Condemna, en sentència ferma, a la pena de presó del Codi Penal Militar o del Codi Penal, mentre es trobe privat de llibertat i sense perjudici del que disposa la Llei Orgànica de Règim Disciplinari de les Forces Armades, o a les penes, principal o accessòria, de suspensió militar de feina o suspensió de feina o càrrec públic.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 29/2014, de 28 de novembre, de Règim de Personal del Cos de la Guàrdia Civil.*

El paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 91 de la Llei 29/2014, de 28 de novembre, de Règim de Personal del Cos de la Guàrdia Civil, queda redactat de la manera següent:

«a) Condemna, en sentència ferma, a la pena de presó del Codi Penal Militar o del Codi Penal, mentre es trobe privat de llibertat i sense perjudici del que disposa la Llei Orgànica 12/2007, de 22 d'octubre, de Règim Disciplinari de la Guàrdia Civil, o a les penes, principal o accessòria, de suspensió militar de feina o suspensió de feina o càrrec públic.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei Orgànica 8/2014, de 4 de desembre, de Règim Disciplinari de les Forces Armades.*

S'addiciona a l'article 7 de la Llei Orgànica 8/2014, de 4 de desembre, de Règim Disciplinari de les Forces Armades, l'apartat següent:

«32.bis. Constituir un grup o organització que perseguisca fins manifestament il·legals que vulneren les regles essencials que defineixen el comportament del militar. Afiliar-se, pertànyer o col·laborar amb aquest grup o organització o promoure'n les activitats, publicitar-les, així com induir o invitar altres militars a fer-ho.»

Disposició final sisena. *Títol competencial.*

Aquesta llei es dicta a l'empara de la competència que l'article 149.1.6.a de la Constitució atribueix a l'Estat en matèria de legislació penal. Les disposicions finals primera i segona es dicten a l'empara de la competència en matèria de legislació processal, atribuïda a l'Estat per l'article 149.1.6a de la Constitució. Les disposicions finals tercera, quarta i cinquena es dicten, respectivament, a l'empara de la competència que els articles 149.1.4a i 149.1.29a de la Constitució, atribueixen a l'Estat en matèria de defensa i forces armades i en matèria de seguretat pública.

Disposició final setena. *Caràcter de llei ordinària.*

La disposició final tercera i la disposició final quarta no tenen caràcter de llei orgànica.

Disposició final huitena. *Entrada en vigor.*

Aquesta llei orgànica entrarà en vigor al cap de tres mesos d'haver-se publicat en el «Boletín Oficial del Estado» i s'aplicarà a tots els fets punibles que es cometen des que entre en vigor.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen aquesta llei orgànica i que la facen complir.

Madrid, 14 d'octubre de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY